

KLASA: 602-04/17-04/0011
URBROJ: 355-06-02-21-0029
Zagreb, 2. veljače 2021. godine

AKREDITACIJSKA PREPORUKA
Agencije za znanost i visoko obrazovanje
u postupku reakreditacije dijela djelatnosti
Fakulteta hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu

1. Uvod

U postupku reakreditacije poslijediplomskih sveučilišnih studija, koja je temeljem plana Agencije za znanost i visoko obrazovanje (u daljnjem tekstu: Agencija), provedena u godini 2019., vrednovan je dio djelatnosti Fakulteta hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu koji se odnosi na izvođenje studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija *Filozofija* na Fakultetu hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu.

Stručno povjerenstvo imenovano od strane Akreditacijskog savjeta Agencije obavilo je posjet visokom učilištu dana 15. listopada 2019. godine, a njihov se rad temeljio na samoanalizi koju je za navedeni studijski program izradilo visoko učilište, Zakonu o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, broj 45/09), Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, broj 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15) (dalje u tekstu zajednički: Zakoni), Pravilniku o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne novine“, broj 24/10), Pravilniku o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice („Narodne novine“, broj 83/10) (dalje u tekstu zajednički: Pravilnici) te na temelju dokumenta „Načela i kriteriji reakreditacije poslijediplomskih sveučilišnih studija u Republici Hrvatskoj“.

Nakon obavljenog vrednovanja, stručno povjerenstvo je donijelo završno izvješće na koje je svoje očitovanje dalo vrednovano visoko učilište. **Završno izvješće predstavlja sastavni dio ove akreditacijske preporuke.**

Uzimajući u obzir završno izvješće stručnog povjerenstva koje sadrži podatke o ispunjenosti uvjeta koje visoko učilište treba ispunjavati u ovom postupku reakreditacije sukladno gore navedenim dokumentima, ocjenu kvalitete te preporuke za poboljšanje kao i očitovanje vrednovanog visokog učilišta i izvješće o zadovoljavanju kvantitativnih kriterija dobivenih iz informacijskog sustava kojeg koristi Agencija (Mozvag), Akreditacijski savjet je na 118. sjednici, održanoj dana 7. srpnja 2020. godine, raspravljao o navedenom predmetu. Akreditacijski savjet je, uzimajući u obzir pojedine navode iz završnog izvješća te uzimajući u obzir očitovanje Fakulteta u vezi s tim navodima, odlučio zatražiti dodatno očitovanje članova stručnog povjerenstva na pojedine dijelove iz izvješća, a koji su imali, odnosno mogli imati utjecaja na dane ocjene kvalitete u pojedinim standardima te, u konačnici na zaključke i preporuku stručnog povjerenstva Akreditacijskom savjetu Agencije.

Predsjednica stručnog povjerenstva se, u ime članova stručnog povjerenstva, očitovala putem elektroničke pošte (e-maila) 10. prosinca 2020. godine. U svom očitovanju predsjednica stručnog povjerenstva je potvrdila stavove stručnog povjerenstva dane u završnom izvješću bez dodatnog obrazloženja.

Akreditacijski savjet je na svojoj 123. sjednici, održanoj 26. siječnja 2021. godine, raspravljao o navedenom predmetu te je, uzimajući u obzir cjelokupnu dokumentaciju u ovom predmetu, donio prethodno stručno mišljenje.

2. Kvantitativni uvjeti propisani Zakonima i Pravilnicima

Vezano uz kvantitativne uvjete propisane Zakonima i Pravilnicima, stručno povjerenstvo je, analizom podataka koje je dostavilo visoko učilište, utvrdilo da Fakultet hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu ispunjava sve kvantitativne uvjete za dio djelatnosti vrednovanog visokog učilišta koji se odnosi na izvođenje studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija *Filozofija* na Fakultetu hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu.

3. Dodatni/preporučeni uvjeti Akreditacijskog savjeta za izdavanje pozitivnog mišljenja

Osim provjere kvantitativnih uvjeta propisanih Zakonima i Pravilnicima, dokument „Načela i kriteriji reakreditacije poslijediplomskih sveučilišnih studija u Republici Hrvatskoj“ sadrži i dodatne, odnosno preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta za izdavanje pozitivnog mišljenja s ciljem dodatnog pojašnjavanja ili nadopunjavanja zakonodavnog okvira te primjene međunarodno prihvaćenih standarda kvalitete.

Vezano uz navedene dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta, stručno povjerenstvo je, analizom podataka koje je dostavilo visoko učilište, utvrdilo da Fakultet hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu djelomično ne ispunjava dodatni/preporučeni uvjet koji propisuje kojim sve uvjetima moraju udovoljavati mentori navedenog studija (točka 5. dodatnih/preporučenih uvjeta Akreditacijskog savjeta). Fakultet hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu ispunjava sve ostale dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta za dio djelatnosti Fakulteta koji se odnosi na izvođenje studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija *Filozofija* na Fakultetu hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu.

4. Ocjena kvalitete

Ocjena kvalitete donosi se na temelju uvjeta propisanih Zakonima i Pravilnicima odnosno prema kvalitativnim kriterijima koji su sadržani u dokumentu „Načela i kriteriji reakreditacije poslijediplomskih sveučilišnih studija u Republici Hrvatskoj“, a ocjenjuju se na sljedeći način: visoka razina kvalitete ili poboljšanja potrebna.

Ocjena kvalitete prema podkriterijima u postupku reakreditacije dijela djelatnosti Fakulteta hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu koji se odnosi na izvođenje studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija *Filozofija* na Fakultetu hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu sadržana je u izvješću stručnog povjerenstva i predstavlja sastavni dio ove akreditacijske preporuke.

5. Preporuke za poboljšanje

Preporuke za poboljšanje koje su sadržane u izvješću stručnog povjerenstva predstavljaju sastavni dio ove akreditacijske preporuke.

6. Preporuka stručnog povjerenstva Akreditacijskom savjetu

Na temelju obavljenog postupka reakreditacije poslijediplomskog sveučilišnog studija, stručno povjerenstvo je u izvješću preporučilo Akreditacijskom savjetu da donese mišljenje kojim se Agenciji preporuča izdavanje akreditacijske preporuke kojom ministru nadležnom za znanost i visoko obrazovanje preporuča izdavanje pisma očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka do 3 godine za obavljanje dijela djelatnosti Fakulteta hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu koji se odnosi na izvođenje studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija *Filozofija* na Fakultetu hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu.

Naime, stručno povjerenstvo u izvješću donosi procjenu zadovoljava li visoko učilište na studijskom programu propisane kvantitativne zakonske i podzakonske uvjete (točka 2. ove Akreditacijske preporuke), zadovoljava li visoko učilište dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta (točka 3. ove Akreditacijske preporuke) te ima li pozitivnu, odnosno zadovoljavajuću ocjenu kvalitete prema podkriterijima utvrđenim dokumentom „Načela i kriteriji reakreditacije poslijediplomskih sveučilišnih studija u Republici Hrvatskoj“ (točka 4. ove Akreditacijske preporuke). Navedene podkriterije koji su sadržani u dokumentu „Načela i kriteriji reakreditacije poslijediplomskih sveučilišnih studija u Republici Hrvatskoj“ moguće je procijeniti samo opisnom ocjenom kako je i predviđeno navedenim dokumentom, uz obrazloženje stručnog povjerenstva i njihove preporuke za poboljšanje.

Ključnu ulogu pritom ima ispunjenost uvjeta i kriterija iz ocjene kvalitete koji direktno koreliraju sa zakonski propisanim uvjetima. To znači da, osim uvjeta iz točke 2. i točke 3. ove Akreditacijske preporuke, stručno povjerenstvo pri donošenju preporuke poseban naglasak stavlja na sljedeće podkriterije jer su usko vezani uz uvjete propisane Zakonima i Pravilnicima:

1. podkriterijima od 4.1. do 4.7. ocjenjuje se prikladnost predviđenih i postignutih ishoda učenja te usporedivost s kvalitetnim srodnim akreditiranim programima u Republici Hrvatskoj i Europskoj uniji te su oni usko vezani za uvjet iz članka 22. stavka 9. Zakona te članka 13. i članka 18. Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne novine“, broj 24/10).

Vezano za navedene podkriterije, stručno povjerenstvo je sve navedene podkriterije ocijenilo ocjenom kvalitete potrebna poboljšanja. Razlozi i potrebna objašnjenja vezana za donesenu ocjenu kvalitete u tim podkriterijima sadržana su u izvješću stručnog povjerenstva, kao i preporuke stručnog povjerenstva za poboljšanje.

2. podkriterijima 4.1., 3.5. i 3.8. ocjenjuje se vertikalna mobilnost u nacionalnom i međunarodnom prostoru visokog obrazovanja te su oni usko vezani za uvjet iz članka 22. stavka 9. Zakona te članka 13. i članka 18. Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne novine“, broj 24/10).

Vezano za navedene podkriterije, stručno povjerenstvo je podkriterije 4.1., 3.5. i 3.8. ocijenilo ocjenom kvalitete potrebna poboljšanja. Razlozi i potrebna objašnjenja vezana za donesenu ocjenu kvalitete u tim podkriterijima sadržana su u izvješću stručnog povjerenstva, kao i preporuke stručnog povjerenstva za poboljšanje.

3. podkriterijima 2.1. i 3.2. ocjenjuje se zapošljivost te su oni usko vezani za uvjet iz članka 18. Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne novine“, broj 24/10).

Vezano za navedene podkriterije, stručno povjerenstvo je podkriterij 2.1. ocijenilo ocjenom kvalitete potrebna poboljšanja, dok je podkriterij 3.2. ocijenilo ocjenom kvalitete visoka razina kvalitete. Razlozi i potrebna objašnjenja vezana za donesenu ocjenu kvalitete u tim podkriterijima sadržana su u izvješću stručnog povjerenstva, kao i preporuke stručnog povjerenstva za poboljšanje.

4. podkriterijima 1.2. i 1.3. ocjenjuje se pokrivenost vlastitim znanstveno-nastavnim kadrom te su oni usko vezani za uvjet iz članka 6. Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne novine“, broj 24/10).

Vezano za navedene podkriterije, stručno povjerenstvo je oba podkriterija ocijenilo ocjenom kvalitete potrebna poboljšanja. Razlozi i potrebna objašnjenja vezana za donesenu ocjenu kvalitete u tim podkriterijima sadržana su u izvješću stručnog povjerenstva, kao i preporuke stručnog povjerenstva za poboljšanje.

5. podkriterijima 1.6., 3.3. i 3.10. ocjenjuje se osiguravanje odgovarajućeg prostora i opreme te drugih potrebnih sredstava za izvođenje studijskog programa te su oni usko vezani za uvjet iz članka 22. stavka 9. Zakona te članka 5., 6., 13. i 18. Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne novine“, broj 24/10).

Vezano za navedene podkriterije, stručno povjerenstvo sva tri podkriterija ocijenilo ocjenom kvalitete potrebna poboljšanja. Razlozi i potrebna objašnjenja vezana za donesenu ocjenu kvalitete u tim podkriterijima sadržana su u izvješću stručnog povjerenstva, kao i preporuke stručnog povjerenstva za poboljšanje.

7. Zaključak

Akreditacijski savjet je, raspravljajući o navedenom predmetu, a uzimajući u obzir sve dokumente proizašle iz ovog postupka reakreditacije, posebno završno izvješće stručnog povjerenstva i očitovanje vrednovanog visokog učilišta, utvrdio da je, zbog određenih preporuka stručnog povjerenstva i stavova izraženih u pojedinim podkriterijima, a koje nisu povezane s postupkom reakreditacije poslijediplomskih sveučilišnih (doktorskih) studija, odnosno svrhom i ciljevima samog postupka, došlo do pogrešne primjene i tumačenja dokumenta „Načela i kriteriji reakreditacije poslijediplomskih sveučilišnih studija u Republici Hrvatskoj“, a što je posljedično utjecalo na dane ocjene kvalitete u pojedinim podkriterijima zbog navedenih stavova te zaključnu preporuku stručnog povjerenstva Akreditacijskom savjetu.

Naime, stručno povjerenstvo je preporučilo Akreditacijskom savjetu da donese mišljenje kojim se Agenciji preporuča izdavanje akreditacijske preporuke kojom ministru nadležnom za znanost i visoko obrazovanje preporuča **izdavanje pisma očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka do 3 godine za obavljanje dijela djelatnosti Fakulteta hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu.**

Međutim, Akreditacijski savjet je uvidom u završno izvješće stručnog povjerenstva i očitovanje Fakulteta hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu utvrdio i uvažio navode Fakulteta u vezi sa sljedećim:

- Preporuka stručnog povjerenstva pod **točkom 2. (stranica 7.)** koja se odnosi na potrebu povećanja broja filozofskih kolegija na preddiplomskoj i diplomskoj razini nije predmet ovog postupka reakreditacije koja se isključivo odnosi na izvođenje poslijediplomskog sveučilišnog (doktorskog) studija *Filozofija*. Stoga Akreditacijski savjet uvažava stav izražen u očitovanju Fakulteta u odnosu na ovu točku obzirom da je, u prethodnom postupku reakreditacije samog visokog učilišta (tzv. institucionalna reakreditacija) (koja je provedena u akademskoj godini 2013./2014.), stručno povjerenstvo koje je sudjelovalo u tom postupku preporučilo izmjenu preddiplomskog i diplomskog studija iz filozofije te je visoko učilište izmijenilo studijske programe iz filozofije u skladu s tom preporukom. Pritom se dodatno napominje kako se na poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studij *Filozofija* koji se izvodi na Fakultetu hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu ne upisuju isključivo studenti koji su završili studij iz filozofije na Fakultetu hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu, već taj studijski program upisuju studenti koji su završili odgovarajući diplomski studij na raznim hrvatskim sveučilištima kao i onima diljem Europe i svijeta u skladu s javno objavljenim natječajem te u njemu objavljenim uvjetima. Dodatno, Fakultet je u svom očitovanju naveo da preddiplomski i diplomski studiji iz filozofije pokrivaju 23 znanstvene grane u znanstvenom polju filozofije s ukupno 53 kolegija, a što je potkrijepio odgovarajućom tablicom kojom se dokazuje navedeno.

- Preporuka stručnog povjerenstva pod **točkom 4. (stranica 7.)**, navedena i u dijelu nedostaci studijskog programa (**točka 5.) (stranica 8.)** te **podkriteriju 1.4.**, a koja se odnosi na nužnost revidiranja mentorske strukture s obzirom na spolnu neujednačenost ne može se prihvatiti obzirom da isto nije, niti smije biti predmet ovog postupka. Naime, mentori se biraju na temelju svojih akademskih postignuća i prepoznatosti njihove znanstvene izvrsnosti u nekom području i disciplini, a ne temeljem spola. Osim toga, studenti su ti koji slobodno biraju svoje mentore sukladno području koje ih zanima i u kojem provode svoja istraživanja. Slijedom navedenog, navedena preporuka stručnog povjerenstva nije primjerena u ovom dijelu te se ne može prihvatiti. Dodatno, Fakultet se u ovom kriteriju posebno očitovao iznoseći strukturu zaposlenika s obzirom na spol kojom dokazuje kako se Fakultet drži prihvaćenih standarada ravnopravnosti.

- preporuku povezanu s **podkriterijem 1.1., podkriterijem 1.3 i podkriterijem 1.5.** (stranice 12. i 13.), a odnosi se na provjeru integriteta postignuća, odnosno pouzdanost kvalitete rezultata i publikacija mentora i nastavnika, Fakultet je opovrgnuo u svom očitovanju s obzirom da je Fakultet u svom očitovanju iznio da je stručnom povjerenstvu bio dan na uvid spis predmeta oduzimanja dokorskog naslova zbog plagiranja. Nadalje, na mrežnoj stranici Fakulteta u rubrici Akademski čestitost su navedena relevantna tijela, nužni obrasci te postoji poveznica na aplikaciju za anonimnu prijavu neprihvatljivog ponašanja u akademskoj zajednici Sveučilišta u Zagrebu. Također, u istoj rubrici su objavljene svi relevantni dokumenti (opći akti Fakulteta, odnosno Sveučilišta) te publikacije povezane s predmetnom problematikom. Fakultet je također u svom očitovanju naveo kako je dokument pod naslovom *„Kako biste u svom radu izbjegli plagiranje, provjerite“* sastavljen na temelju Checklist to prevent plagiarism Sveučilišta Curtin, a za što je dobiveno odobrenje njihovog Ureda za akademsku čestitost. Time su zapravo detaljnije obrazložena i dopunjena načela i pravila Etičkog kodeksa Sveučilišta u Zagrebu u skladu s odredbom članka 1. stavka 4. navedenog Kodeksa, pravilima specifičnima za pojedinu sastavnicu Sveučilišta u Zagrebu. Osim navedenog, zbog akademske nečestitosti i netočnog prikazivanja ispunjavanja uvjeta jednom nastavniku je nadležni Matični odbor oduzeo znanstveno zvanje višeg znanstvenog suradnika.

Slijedom navedenog, stručno povjerenstvo je imalo na uvid dokaze o provjeri integriteta ili pouzdanosti kvalitete rezultata i publikacija mentora i nastavnika.

Na ostale preporuke stručnog povjerenstva se visoko učilište u načelu pozitivno očitovao te ih prihvatilo u smislu ispunjavanja navedenih preporuka u predstojećem razdoblju, a što će se vidjeti u okviru postupka naknadnog praćenja.

Slijedom svega prethodno navedenog, Akreditacijski savjet je dužan naglasiti kako je stručno povjerenstvo u ovom predmetu trebalo procjenjivati ispunjenost uvjeta i podkriterija u skladu s objašnjenjima kriterija za ocjenjivanje, a koji su navedeni u dokumentu „Načela i kriteriji reakreditacije poslijediplomskih sveučilišnih studija u Republici Hrvatskoj“. S obzirom da su pojedini navodi i stavovi koje je iznijelo stručno povjerenstvo u pojedinim dijelovima završnog izvješća uključujući i pojedinim podkriterijima, a koji ili nisu bili povezani s postupkom reakreditacije poslijediplomskih sveučilišnih studija ili su pogrešno izneseni, ipak utjecali na dane ocjene kvalitete u pojedinim podkriterijima i cjelokupan stav i zaključak stručnog povjerenstva, odnosno zaključnu preporuku stručnog povjerenstva, a uzimajući u obzir razloge koje je Akreditacijski savjet prethodno iznio u ovoj Akreditacijskoj preporuci, Akreditacijski savjet je mišljenja kako bi Fakultetu hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu trebalo izdati potvrdu o ispunjavanju uvjeta za obavljanje dijela djelatnosti Fakulteta koji se odnosi na izvođenje studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija *Filozofija* na Fakultetu hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu.

Predlaže se naknadno praćenje navedenog dijela djelatnosti Fakulteta hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu kako bi se utvrdilo unaprjeđenje kvalitete sukladno preporukama proizašlim iz postupka reakreditacije.

Stoga, temeljem članka 22. stavka 3. Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, broj 45/09) te uz prethodno mišljenje Akreditacijskog savjeta, doneseno na 123. sjednici, održanoj dana 26. siječnja 2021. godine, Agencija za znanost i visoko obrazovanje preporuča ministru nadležnom za znanost i visoko obrazovanje:

1. Izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta za obavljanje dijela djelatnosti Fakultetu hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu koji se odnosi na izvođenje studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija *Filozofija* na Fakultetu hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu.

2. Naknadno praćenje dijela djelatnosti iz točke 1. Fakulteta hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu koje obuhvaća sljedeće:

-donošenje akcijskog plana u cilju unaprjeđenja kvalitete u roku od 6 mjeseci od dana dostavljanja potvrde i dostavljanje akcijskog plana Agenciji te

-izvještavanje Agencije jednom godišnje o realizaciji akcijskog plana, uključujući ažuriranje uvjeta izvođenja u informacijskom sustavu kojeg koristi Agencija.

v.d. ravnatelj
prof. dr. sc. Jasmina Havranek

Dostaviti:

1. Ministarstvo znanosti i obrazovanja,
n/p ministra, prof. dr. sc. Radovan Fuchs, Donje Svetice 38, Zagreb,
2. Fakultet hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu,
n/p dekana, prof. dr. sc. Pavo Barišić, Borongajska cesta 83 d, Zagreb,
3. Sveučilište u Zagrebu,
n/p rektora, prof. dr. sc. Damir Boras, Trg Republike Hrvatske 14, Zagreb,
4. Pismohrana, ovdje.

Sveučilište u Zagrebu Fakultet hrvatskih studija Borongajska cesta 83d, 10000 Zagreb	
Datum upisa: 5.2.2021. 0:00:00	
Klasifikacijska oznaka: 602-04/21-2/0001	
Urudžbeni broj: 380-1/1-21-0018	Priloga: 0